

ఒట్టు ప్రశ్నల సంఖ్య : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ఒట్టు ముద్రిత పుటల సంఖ్య : 4
[Total No. of Printed Pages : 4

సంకేత సంఖ్య : **458-L (RS)**

Code No. : **458-L (RS)**

డి.ఎల్.ఎడ్. ద్వితీయ వರ್ష

D.El.Ed. SECOND YEAR

కలికేయన్న అనుకూలీసువుడు — విజ్ఞాన

(ఐచ్ఛిక విషయ)

FACILITATING LEARNING — SCIENCE

(**OPTIONAL**)

(తేలుగు భాషాంతర)

(Telugu Version)

(పరిష్కృత పఠ్యవస్తు)

(**Revised Syllabus**)

దినాంక : 22. 05. 2019]

Date : 22. 05. 2019]

సమయ : మధ్యాహ్న 2.00 రింద 5.00 రవరేగి]

Time : 2.00 P.M. to 5.00 P.M.]

[గరిష్ఠ అంకగలు : 60

[Max. Marks : 60

అభ్యర్థియ నోందణి సంఖ్య

Register Number of the Candidate

భాగము - I

కింది ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు సర్యాయ జవాబులివ్వడమెనది. ఏదేని సరెన ఒక జవాబును మాత్రం ఎన్నుకుని రాయండి. ప్రశ్నలన్నియూ తప్పనిసరి : $10 \times 1 = 10$

1. అన్వేషించెడి విషయానికి అనుగుణంగా తనిఖీలు

I. వివరణాత్మకముగా ఉండాలి

II. తలునాత్మకంగా ఉండాలి

III. ప్రయోగాత్మకంగా ఉండాలి

వీటిలో :

(A) I మాత్రమే

(B) II మాత్రమే

(C) I మరియు II

(D) I, II మరియు III

2. దక్షిణ కన్నడ జిల్లాల గోడంబి తోటలలో పిచికారిచేసిన రసాయనం

(A) డి.డి.టి.

(B) ఎండోసల్ఫాన్

(C) మిథోమిల్

(D) క్లోనిక్యామిడ్

D.El.Ed. - II (RS)

814

[Turn over

3. సూర్యకాంతి లేనిచోట సస్యాలు శ్వాసక్రియలో ఉపయోగించుకునేడి వాయువు
 (A) ఆప్లజని (B) బొగ్గుపులుసు వాయువు
 (C) నత్రజని (D) ఆర్గాన్
4. ఘనపదార్థం యొక్క ఉపరితల లక్షణాలు యదేచ్ఛగా శక్తిని పొంది వాయువుగా మార్చుచెందేదే
 (A) ఘనీభవనం (B) ఉత్పతనము
 (C) కరగుట (D) భాష్పీకరణము
5. మిడతయొక్క ఈ కింది భాగం నుండి దాని కాళ్ళు రెక్కలు పుడతాయి
 (A) శిరోభాగం (B) ఎడభాగం
 (C) ఉదర భాగం (D) ఎడ మరియు ఉదర భాగం
6. సహకార మరియు సహయోగ అభ్యసనలో నిర్మాణవాద సిద్ధాంతానికి పూరకంకాని అంశం
 (A) ఉపాధ్యాయులు సుగమ (సులభంచేయు) కారులుగా పాత్ర నిర్వంచడం
 (B) పరస్పర అవలంబనకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చుట
 (C) వ్యక్తిగత అభ్యసనకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చుట
 (D) గుంపు అభ్యసనకు అనుగుణంగా అభ్యసనా కార్యాన్ని రూపించుట
7. “విజ్ఞానం అను పదం క్రియాపదమేగాని నామపదం కాదు” ఈ నిర్వచనానికి మరియు దగ్గరగాగల అంశం
 (A) విజ్ఞానాన్ని ‘సయన్నియు’ అను పదం నుండి గ్రహించబడింది
 (B) విజ్ఞానం సిద్ధాంతాల ఘని
 (C) విజ్ఞానం వినికివిద్యా అభ్యసననకు దగ్గరగాగలదు
 (D) గుంపుకా అభ్యసనకు తగినట్లుగా అభ్యసనా కార్యాన్ని నిర్మించాలి
8. పిల్లల్ని విహంగ వీక్షణంకోసం క్షేత్ర పర్యటనకు తీసుకెళ్ళినపుడు ఉపయోగపడు వనరు ఇది
 (A) భూతద్దం (B) టెలిస్కోప్
 (C) బెనాకులర్ (D) కెలిడియోస్కోప్
9. నిర్వచనం (A): సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం ఉపాధ్యాయులకు విద్యార్థుల గురించి అంతిమంగా ఒక తీర్మానానికి రావడానికి ఉపయోగపడును.
 కారణం (R): పాఠ్యాంశల లక్ష్యాలకు మరియు అధ్యాయాలకు సంబంధించిన విద్యార్థుల అభ్యసనా ఫలితాలను సమగ్రంగా పునర్ అవలోకన చేయడం.
 (A) A మరియు R రెండూ సన్వే. A నికి R సమంజసంగావుంది
 (B) A సరి, R తప్పు
 (C) A మరియు R రెండూ తప్పు
 (D) A మరియు R రెండు సరియే. A నికి R సమంజసంగాలేదు
10. ఒక పరికల్పనను ప్రతినిధించెడి మూడులు మరియు వాటి మధ్య సంబంధం గుర్తించి, పేర్కొనెడి రేఖలుగల ఒక రేఖాచిత్రం
 (A) టిప్పణి తెలిపెడి రేఖాచిత్రం (B) గ్రాఫిక్ ఆర్గనెజర్
 (C) మూల్యాంకన సూచి (రూబ్రిక్ స్) (D) పరికల్పనా (మ్యాప్) చిత్రం

భాగము - II

- కింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు జవాబును క్లుప్తంగా అరపేజీకి మించకుండా రాయండి : $5 \times 2 = 10$
11. విజ్ఞానం మరియు సాంకేతిక తలవల్ల సమాజంలో ఏర్పడిన ఏవేని రెండు సమస్యలకు ఎటువంటి పరిహారం ఇవ్వగలరు ? సంక్షిప్తంగా వివరించండి.
  12. 'పరిణామకారియెన సంవహనం' ఈ ప్రక్రియా నెపుణ్యానికి నాలుగు సూచ్యాంకాలను తెల్పండి.
  13. వానిపాము / ఎర్రలను అభ్యసించుటను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.
  14. జోయ్స్, వేల్గార్ల బోధనా విధానాల నాలుగు క్షేత్రాలు / వలయాలను తెల్పండి.
  15. చక్కని అభ్యసనా వాతావరణ నిర్మాణానికి మీ తరగతి ఉత్తమంగా ఎలా ఏర్పాటు చేయగలరు ?
  16. ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల విజ్ఞాన పాఠ్యపుస్తకాన్ని విశ్లేషించునపుడు గమనించాల్సిన ఏవేని నాలుగు అంశాలను తెల్పండి.
  17. "చర్చ ఒక అత్యంత పరిణామకారియెన వనరు" ఈ నిర్వచనాన్ని ఏవేని రెండు అంశాలతో స్పష్టంచేయండి.
  18. అనోటేటెడ్ డయాగ్రామ్స్ యొక్క ఏవేని నాలుగు అంశాలు తెల్పండి.

భాగము - III

- కింది ప్రతి ప్రశ్నకు పర్యాయ ప్రశ్న ఇవ్వడమొనరి వాటిలో (a) లేదా (b) లలో ఒకదానికి మాత్రం జవాబు రాయండి. జవాబు ఒక పేజీకి మించరాదు : $8 \times 5 = 40$
19. a) 'విజ్ఞానం విలువ నుండి దూరంగాగలది' అను ఈ తప్పుడు అభిప్రాయాన్ని మీరు సరైన ఉదాహరణలతో ఎలా మూల్యాంకనంచేయగలరు ?

లేదా

- b) సమాజానికి విజ్ఞానం వరమా ? శాపమా ? మీ జవాబును రవాణా మరియు ఆరోగ్య క్షేత్రాలకు సంబంధించినట్లు సమర్థించండి.
20. a) ఆహారంలోగల అంశం 'ప్రోటీన్' అని దృవీకరించడానికి మీరే ప్రయోగాన్ని చేయుదురు ? ఈ ప్రయోగంద్వారా మీరు విద్యార్థులలో పెంపొందింపదగు ఏవేని రెండు ప్రక్రియా నెపుణ్యాలను తెల్పండి.

లేదా

- b) విజ్ఞాన విషయ వస్తువుయొక్క వర్గీకరణను రెండేసి సరైన ఉదాహరణలతో వర్గీకరించండి.

21. a) నిర్మాణవాద మార్గదర్శక తత్వాలను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

లేదా

b) NCF - 2005 ప్రకారం ప్రాథమిక పాఠశాల స్థాయిలో విజ్ఞానం బోధనయొక్క గమ్యాలు మరియు ఉద్దేశాలను పట్టి చేయండి.

22. a) 'ప్రతి శిశువు అనన్యమెనది' ఈ దృష్టికోణంలో దృష్టిదోషం మరియు శ్రవణదోషంగల పిల్లలకు మీ తరగతిలోని భౌతిక పరిసరాన్ని ఎలా సమకూర్చగలరు ?

లేదా

b) మార్గదర్శిత అన్వేషణ కలిగియుండే అంశాలేవి ? మార్గదర్శిత అన్వేషణలో ఉపాధ్యాయుల పాత్ర ఏమిటి ? వివరించండి.

23. a) 5E విధానం ద్వారా మీకిష్టమైన విజ్ఞానపు పాఠానికి సంక్షిప్తంగా పాఠ్యపథకాన్ని తయారుచేయండి.

లేదా

b) విద్యా ఉద్దేశాల శ్రేణీకృత వర్గీకరణ యొక్క పితామహుడెవరు ? 'శక్తి రకాలు' ఈ విషయానికి సంబంధించి జ్ఞానాత్మక నెపుణ్యాలన 'అవగాహన' మరియు 'విశ్లేషణ'లకు తలా రెండేసి నిర్దిష్ట లక్ష్యాలను రాయండి.

24. a) పిల్లల్లో ఎటువంటి మూడు రకాల అభ్యసనాలను అభివృద్ధిచేయడం పాఠశాలల ప్రధాన లక్ష్యం ? వాటిలో ఏవేని రెండింటిని సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

లేదా

b) పరికల్పనాత్మక (CAM) విధాల నమూనాల దశలేవి ?

25. a) 'నీటి సంరక్షణ' విషయాన్ని బోధించుటకు ఏ స్థానిక వనరులను మీరు ఉపయోగించుకుంటారు ? ఏవేని రెండు సందర్భాలను వివరించండి.

లేదా

b) ఉత్తమ సంపన్నులాల లక్షణాలను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

26. a) వివిధ తరగతుల విజ్ఞానానికి సంబంధించిన పిల్లల ఆలోచనలను బయటికి తీయడానికి దినచరి పుస్తకం ఎలా ఒక మూల్యాంకన సాధనంగా తోడ్పడును.

లేదా

b) ఏ తరగతియొక్క వాతావరణం నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనానికి సహాయపడును ? చర్చించండి.